

درگاه

اونبش کوندم برنشر اولنور

برنجی سنه : برنجی جلد

نومرو : ۵

۲۰ حزیران ۳۳۷

فلسفه

شعور و هیات

- مابعد -

ذاتاً حیات دیدیکز شی تولید و تکاملدن باشقه برشی دکدر . بونلک ایکسی ده باطنی حمله لدر ؛ مکانه تکرر ، زمانده تکامل ایتک کی مضاعف احتیاجلری واردر . حیات ایله برابر نظام ایدن بو ایکی سوق طبعی - تولید و تکامل - بالاخره فعالیت بشریه نیک ایکی بونلک حرکی اویش واکم تکامل بیللری «عشق» و «حرص» ناملری آشدر . هیچ کیسه انکار ایدمک کوز اوکنده چالیشان وکندن مانه لدرن تخلیص ایتک ایچون هر آن افرایشان واولانی صرف ایتدن ماعدا اولایی بیل ویرمک ایچون طساقی فوخته جیققی ایسته یی بر قوت وار : روح

ایسته روح دیدیکز قوت بودر ؛ وروچی بوندن باشقه دللو تعریف ایتک بیام ناصیل نمکندر ؟ اگر قوه روحیه موجود ایسه بوقوت دیگر قوتلردن تمیز ایدن جهت ، کندنده اولادن فضلعه سنی چیقارمک ملکه سیدر دینه منی بز ؟

برده بو قوتک گذرگاهنده تصادف ایتدیککی مانه لری دوشونه لی حیاتک میادیدن انسانه قدر اولان تکاملی کوز اوکنه کتیر یله جک اولورسه بو اولیه بر سیل شعور خیالی عرض ایدرکه بو سیل صانکه کندینه تحت الزیم بر یکید آتیچون ایچون ماده نیک ایچنه کیرمیش وصورکا صاغه صوله باش ووردق کاه ایارله میش ، کاه قایارله چاربه رق قیرلش ؛ فقط هر حاله رغماً زمیهرک کونک برنده کندیسنی آیدینغه چیقارجه جنی برفرجه بولش ؛ ایسته بوسوک استقامت ، اونی نهایت انسانه منجر اولان تکامل خطنه ایصال ایله شددر .

عیا روح ، بو سرگذشته نیچون آتیلدی ؟ ماده نیک ایچنده تونل آچقده نه منفعتی واردی ؟ بو سؤالاره جواب ویرمک ایچون ینه بر چوق یکی خطوط وقایی کوزدن کیرمک لازم . بورادده کوره جکیز که بوتون بو وقایع تک و مشترک بر نقطه ده بر ایشه چکاردر . بونلک ایچون حیات روحیه ایله روحی - غریزی مناسبتلر وصورکا اخلاق مفکوره لرله اجتماعی ترقیات حقنده دخی بعضی تفصیلاته کیرمک ایجاب ایدمک و آتیچ بو سایه ده مشترک نتیجه یه دوغروجه واصل اولاجف .

اولا ماده ایله شعوری قارشی قارشیه کتیره لم : کوره جکیز که ماده هر شیدن اول انقسام و تجزی قبول ایدن و یقینی بر حساب ایله قابل مساحه اولان برشیدر . حال بوکه شعور ویا خود مفکره دیدیکز شی یکدیکرینه حلول اعش اولیه غیر قابل تجزی عناصردن مرکبدر که بونلک تک بر شیمی ، یوقسه بر چوق شیلری اولدینی سویلنه من : باقیلیرسه بوانقطاع سز و متادی بر آقیش

اسفایلک ، بر رساله سنده : « بوتون عرب ادبیاتی اوراده موجوددر » دیور . سوواردس « بونلک تک تمالی » آدی اثرنده حضرت پیغمبر ایچون : « سن تواضکله کوزله وجوق بوکسکسک ، چونکه اساساً بوسک اولماسایدک تواضکله آرا منده بو قادر مستثنا اولورمیدک . » دیور .

قرآن کریمی دیکه دکدن صوکر کنده می اللهه هر زماندن فضلله باغلی حس ایتدم وجودمانه برلشهی اعتقاد ، اکسیلمز ، ده کیشمز اعتقاد شو اولدی : جناب حق غفور ورحیمدر . قلی تمیز اولانلری محبتک بوتون وسعتله سوره - بی آلدافادی واصل کیسه بی آلدافادی . دنیا ده اک کوزله اسملر جناب حقه عائد اولانلردر . اوکا اسمک کوزله لیکله دعا ایدیکز ... شفقتی ایسته ییلر ایچون صرحی اوقادار شاهلدر که حد و سزلفی ذهنیز احاطه ایدم من .

چولک ابتدایی قادر ارضک هیچ بر طرف دوشونه یه مساعد دکدر . بوراده ده کیز ، ارض و سما ، بر جسم سیطدن عبارتدر . بی بورابه قوتی بر جاذبه جکیور . فقط بکا اولیه کلبورکه قرآن کریم اولماسایدی بن اوراسنی . ده آز سومجک ، بلکه ده هیچ سومیه جکدم . قرآن کریم ، بوراده بامدن یکنسق بر شرق میرلناراق کین خلفه اولدینی کی بکاده ابدی شتارک لدتی ویردی ، بی ثلوم فکریته آلیشد بردی .

آلمان سیامی نیور ، « عربستانک توصینی » آدی اثرنده : « بن داغلرنده هواک وخصوسیه عسکرلرک یکدیکرینه تصادف ایتدیکه متقابلاً شولری سویلکارینی نقل ایدیور : بوم النور ، جواوی : بوم الفور ...

بو فکر حضرت پیغمبرک کتایبده ترک ایدلشددر . اونلک کتیردیککی هن اخروی اولدینی قادارده دنیویدر . اونلک بزه علی الدوام تقریر ایتدیککی دستور شودر : « مغرور اولمایکیز ؛ سز هیچ بر وقت ارض قادر واسم وداغلا قادر بوسک اولماز سکر . » ایسته بونلک ایچون حضرت پیغمبر حقیقتدن هیچ اوزا فلاشادی . مساوی بر صورتده محتمزی وروحی صاغلام تدبیرلرله اداره ایتدی .

بکا بویه کوزله ، رؤیای بر حیات تأمین ایدم و اودر .

محمد خالده

و بو طرزده کی بوتون آقیشلرکی قابل تفریق و تجزی دکل . تجزی و تقسیم قبول ایتمی آتیچ « کله » دیدیکز قالیبلره کیرمه سایه ممکن ؛ بونلک ایچون روجزده کی موجوداندن حساب صورقی ایجاب ایدمجه بر کاغذ پارچه سی آلوب اوزرینه یکدیکرینی تقسیم و توضیح ایده مک کله لر قارالامقدن باشقه چاره بولاموروز . دیکه که حیاتک جمله اصلیه سنده یکدیکرینه حلول اعش بر حاله بولنان نمایلری آتیچ کله لرک چرچیوه سی سایه سنده قابل تفریق برحاله قویه بیلوروز . ایسته روجزی کله نیک ، ماده لرینه سوقق ایسته دیدیکز زماندرکه جهد صرف ایتکجه مجبوروز . چونکه روح ، کندنی عالمندن چیقهرق ماده نیک ایچنه کیرمک ایسته ییجه البته مقاومت ؛ عروض قالاچق و بالندیکجه جهدی استنزام ایدمکچدر . حال بوکه مفکره ، مفکره حالنده قالدیکه ؛ ارضعت ، ادراک زمیننده بولوندیکه ؛ شعر ، مخیله دن چیقمه سادیکه اصلاً زجت و مشقتی مستلزم دکدرلر . دیکه که جهدی استنزام ایدن شی روجزک قوه دن فعله چیقمه سی حالیدر . جهد ، فی الواقع مشقتی برشی ایسه ده روحی تجسد ایتدیرمک کیکانه قوت اوتاق اعتباریله چوق قیمتی بر سعیدر . ماده اولماسه ییدی جهده امکان قالمزدی . ماده روجز ایچون مقاومتیله بر مانع ، سوق واداره سی امکانیه دخی هم آلت ، همده بر تازیانه شوق و غیرتدز .

ینه عینی ماده سایه سنده روجز حاده امتحاندن کیمکده و اوندن آلدینی انطباعلری محافله ایتک سایه سنده قواسنی تشدید ایله مکده در .

معنای حیات ایله غایه بشری تقلسب ایدن فیلسوفلر بونلری اوکر نک ایچون باشقه وادیلره صایه جقلرینه کندنی طبیعتزه دقت ایتسه لرمدی چوق دها طبیبی و دوغرو معلومات آلاچقلردی . چونکه طبع بشر غایه مه ایریشدیکیز زمانلری غایت وجیز و صریح بر اشارتله بزه خبر ویرمکده در . بو اشارت ، « سرور » دیدیکز شیدر . دقت ایدیور ، یکسر بیلیم ؛ « حظ » دیور ، « سرور » دیورم . حظ ، ذی حیاتک نفسنی محافظه یی تأمین ایچون طبیعت طرفندن تمیل بر صنیه اولوب حیاتک آتیلش اولدینی استقامتی کوسترن بر نشانه دکدر . حال بوکه سرور ، ادلاش شاهیه رق دائم حیاتک ، و قیقیشنی ، فترحات و ظفرلری ترنم ایدر ؛ و هر بونلک سرورده همه حال بر بسته طفر واردر . ایسته حیاتک بواشارتی نظر دفته آلبر و بو وادیده کی واقعه لری کوز اوکنه کتیره جک اولورسه ق سرورک دوغدینی بوتون برلرده بر « ابداع » ، بر « یاراعه » بولاجف . بو یاراعه نه قدر بونلک ایسه سرور اوقادار دریندر . مثلاً چوجقنی کورن آنه اوکا باذیکه دایماً سروردر ؛ چونکه اونی کندنی قانی ، کندنی سودی ، کندنی جانی وکندی روحیه بیه بوب وجوده کتیردیکنه قانمدر . ایشارنیک هر کون ابرله دیکینی کورن بر فابریقاور ویا تاجرک حالیه بویه در . بونلرده کی سرورک پاره قازانقدن کلدیکینی طن ایدنلر نه قدر آلدانیورلر .

ثروت و اعتبار حسن ممنونیتی احتوا ایتك اعتبارله اهمیتدن خالی دكل ایسه لرده بو تشبیلده دبولان بوبوك نشئه تهاككلی بر تشبیتی نك و حیاته برشی قاتقی حسلرندن متولد بر سرور ظفردر . حظ ، بو سرورك بانشده بك سونوك و اولو قالیر . ایسته ديكی قوه مدن فعله چیقارمیش بر صنعتكارك ، كشف و اختراعه بولمیش بر مالك نادیده سرورلرینی بر كره دوشونكز . سطحین کیسه لربولرك شان و شهرت قازانق و ستایش طء بلادی ایچون چالیشدقارنی طن ایدرلر . فقط روح بشره قارشو بوندن بوبوك بر پتان اولاماز ! امین اولالی كه شرف و مداحیه اسیر اولانلر موفقیتلرندن امین بولنه مایانلردر . نموت و تقاخره ، عدم و وفیت قورقوسنك سیرلیدر . تحسین و تقدیر كنندندن امین اولاق ایچون ایسته نیر . اثرلری حقنده توجه و شایاش بکلنیلیر بولرك كفايتندن امین اولامادقاری ایچون دایانه جی بردسنگ آریورلر دیمكدر . و قسز دوغمش چوجقلر ناصیل باموقله صاویله محتاج ایسه بوتون چيك و جانسز اثرلر هینی احتیاجك زبونیدرلر . فقط برده عمرلی و یا شایاجی بر اثر وجوده كنیدر ديكندن قطی صورتده امین بر آدامی دوشونكز . كندنی هردرلو شان و شهرتك فوقنده حسن ایدن بو آدام ، مدح و ستایشلری نه یاسین ! او ، یارایچی برقدردنه مالك اولدیغه مطمئن اولدقن "بوبوك الهی و جوادانی دینه بیله جك سرورینی دویقدن صوكرا بوندن دها بوبوك ذوق نروده بولایلیر ؟ حیاتك ظفری بوتون فعالیت ساحه لرنده یاراتقی اولنجه حیات بشرك علت . وجودینی اقتداری نسبتنده کی یارایچیلقلرنده فرض ایتكه مجبور دكلی بز ؟

آرتق كندیمیزی كندیمزله یاراتقی ، آزدن چوق و هیچدن برشی استخراج ایدن جهدنله شخصیتیزی بوبوكك و موجوده لا یتقطع برشی علاوه اتمكدن باشقه برقدر بشر فرض اولنه بیلیرمی ؟

خارجدن باقیلنجه طبیعت اوله ناكه ظلهور ، فیاض یكی و وسیع بر بار عالمی آكد بركه عقلك بولوحه قارشیشنده سكوت ایتمه سی ممكن دكلدر . بو عالمه حیات و برن قوت ، بنه پایه حیوان و نبات تنوعلرینی صانكه هیچ بر منفعت كوزمه بیهرك صرف عشق و شوق ایله یارانش و هر برینه اك بوبوك صنعت اثرلرینك قیمت مطلقه لری سوه سوه و برمشدر . حتی دینه بیلیركه بو قوت ، انسانه نفیعت و برمشه لاعلی التبعین بوتون شیلره ده عینی قییتی و برمشدر . فی الواقع برشكل ذی حیات ، بوبوك ایلله بر كره وجود بولقدن صوكرا بالاخره لایمده بر صورتده تكرر ایدیور . وكذا عینی ذی حیاتك افعالی بر كره تشكیل ایتكدن صوكرا اعتیاد و اوتوماتیزم ایلله تقلیدی اولارق تكرار لانیورسه ده انساندن باشقه دیگر ذوی الحیاتده حاكم اولان بوتكر و اوتوماتیزم [ذات . الحركه لك] بزّه جمله حیاتك عدم موجودینی دكل

آنجق توقف حالنده اولدیغی كوسترر . بزّه اكثرا جمله حیاتك بو برنده صایه لریله علاقه دار اولدیغمز ایچوندركه حیاتك حقیق حركتی كورمور و بوتون تكرار و یكنسگیلری اونك روش اصلیسى طن ایدیورز . حال بوكه هر كون تماس ایتدیمكز حیاتك محسوس اولان یكنسق حركتلی حیاتك اصل حركتی دكلدر . فی الواقع صنعتكار نظری حقیق حركت حیاتی بر درجه یه قدر كور و یورسه ده بوكوروش دخی نام دكلدر .

اشكال حیاتیته نك ثروت و ابداعیلکاری حیاتك انكشافی اراده ایدر ایسه ده بوظاهر ، عینی زمانده جمله حیاتك بر بره قدر كلك اوره ده دورمش اولدیغی و موقت بر طاقفسز لکینی كوسترر . بونی بر تمیل ایلله افاده ایدلم : چوجقلر ، كابدقاری بوزی قولری نسبتنده بر افرق و حدودك نهایتده حركتلی توقیف ایتك ایچون ناصیل بر محسن توقف یابارلرله جمله حیات دخی طبق بویه حركت ایدر . چوجقلر بوبونجه اسکی حدودلری ناصیل آشاجقارلرله جمله حیات دخی موقت توقفلری بر مدت صوكرا اویله آشاجقدر .

اخلاق آدمیلرینك حیات حقنده کی نقطه نظرلرینه كلنجه بو ، هپسندن یوكسكدر . بیلدیكه جمله حیات - كه حیاتك اصل و حقیقیسیسدر . انسانده وبالخاصه اك ایلر مزده بلامانه بولنه دوام ایدیور . بو وظیفه سینی ایضا ایتك ایچون عبرالقول بر اثر صنعت اولان وجود بفرده تجسد ایدره بوراده حیات اخلاقیه نك یاراتچی جریاننی حدودسز بر صورتده خلق ایدیور . استقبالی فتح ایتك ایچون ماخذین بر شی غائب ایتمه ك اوزره مجهز اولان انسان ، هیچ شبه یوقكه حیاتك اله بوبوك بر اثر موفقیلیدر .

فقط انسانلركده برفوق المعاده سی واردركه بونار كندی عمللری قوتلندیردكاری کی دیگرلرینك عمللری ده قوتلندیرمه ك و ایلچینا بلفلرله علو جذاب اوچاقلری شاندیرمه ك هتدردرلر . ابدای وساده قهرماناقلرله فضیله یكی یولار آچان بو بوبوك خیر آدمیلری مابعد الطبیعه حقایقك و ایلریدرلر . بونلر هر قدر تكاملك سمت راسته بوكسمه شارسه ده عینی زمانده حیاتك منبعلرینه الا یاقین بولندقلرندن حیاتدن كان اولو حله لری محسوس برحاله كتیررلر . حدسی بر صورتده حیاتك عمده لریله قدر نفوذ ایتك ایتدور . سهق بو بوبوك آدمیلری دقتله تعقیب ایدره لك بوتون دویدقارنی جاندن حسن ایتكه چالیشلم . كره مزك كیزی آتشی ناصیل وولفانلرك تپه سنده كور و یورسه روح بشرك اهمقنده کی اسرار دخی آنجق ولیرك واصل اولدقاری شاهقه لره عیان اولایلیر [۱]

جمله حیاتك آجیق اوله رق ایتك بوبوك یول [۱] اشته صوفیه مسلكنك وظیفه سی : اشته تکیه لك روحی . م . ش

بولدیغی و اولو یكدیكریله قارشیسق بر حالده بولان سوق طبیعی ایلله دكانك بالاخره مفصلیلر و فقریه لر سلسله سنی احتوا ایدن بوابکی بولده مختلف استقامتلرده اولارق انكشاف ایتكه باشلا دیغی كورمشدك . مفصلیه لك اوج تكاملنده « آرلرله قارنجه لر » ، فقریه لك منتهیاسنده ده انسان واردر . شایان دقتدركه بکر یكزلرندن بالکلیه فرقلی اشكال حیاتیته منتهی اوله لرینه و کیتدكجه متباعد یوللر تعقیب ایتله لرینه رغماً بو ایتکی زهره حیاتك واصل اولدقاری تكامل ، حیات اجتهامیه اولشدر . او حالده دها مبدأ دن كندیغی حسن ایتدیرمش و یاخود حیاتك اصلی و اساسی انجذابی ممنونیت تامه سنی آنجق جمعیده بولمش ... فردی قدرلرك موقع اشتراك و ضعی ديك اولان جمعیت ، بوتون فردلرینك جهد و غیرتلرندن استفاده و هر كسك جهدلرینه سهولت بخش ایدر . فردی كندیسه اقتیاد ایتدیرمه دن بقا بولامایان جمعیت ، ترقیسی آنجق فرده حریت و برمه كنه تأمین ایدمایلیر . ديككه جمعیت ، تألیفی انجذاب ایدن ضد ایتکی طلب قارشیشنده در . قارنجه و آویرك تشكیل ایتدكاری جمعیتلرله یالکیز برنجی شرط ، یعنی فردك اقتیادی تأمین ایدلشدر . فی الواقع بو جمعیتلر شایان حریت بر انضباط و اتحاد دائره سنده یاشیورلرله ده عینی زمانده اصلا دكیشمز بر كورنه ك ایچنده طوكوب قالمشدر . بر جمعیت داخنده یاشایان فردلر كندیلری كورنه ك ایچنده اونوتورلرله جمعیت دخی كندی غایه و قدرینی اونوتور ، بو صورتله هر ایتکیسی ده سائر ناملر کی یاشایه رق دائما ایلری یه ، دائما دها مؤثر و بوبوك بر حیات اجتماعی و دها مكمل بر حریت فردیه یه كیده چكازنه دولاب بیکرلری کی متصل بر نقطه اطرافنده دورلر . فردك یالکیز اقتیادی دكل عینی زمانده حریتی دوشون و بو ایتکی غایه یی اصلا كوزا كندن قاجیرمایان یالکیز انسان جمعیتلری در .

انچلرنده مجادله و یینلرنده محاربه حالنده بولان بو جمعیتلر اشبو حركتلیله بر برلری توریه لره رك ضدیتلری آشیندیرمق ، تضادلری تخفیف ایتك ، فردی اراده لری بوزمایه رق اجتماعی اراده یه آشیلامق و بالنتیجه مختلف جمعیتلری پیدر كندی بكلات و استقلالری دائره سنده دها بوبوك بر جمعیت قلب ایتك ایسته دكاری بارز بر صورتده كورونور . مشغلتی فقط عینی زمانده امنیت بخش اولان بومنظره جدالی جمعیتلرله ده كورونجه بلا اختیار جمله حیاتك بوراده دخی لایمده موانع ایچنده اك بوكسك شخصیت و تمامیتی تنوعی اك زنكین واك چوق بر كمیت ایلله جهد و ابداعی اك بوكسك بر کیفیت داخنده تأمین ایتكه چالیشدنی كورولور .

پیدتی

دارالفنون و روحيات معلی

مصطفی شكیب

برفسره